

NÉPEGÉSZSÉGÜGYI TERMÉKADÓ

Az Infotabló a Magyarországon 2011-ben bevezetésre került népegészségügyi termékadót (NETA) mutatja be. Megismerhetjük belőle az adóteher alá eső termékeket és azok fogyasztásának alakulását, az adóból eredő bevételeket, továbbá a társadalom egészségének alakulását hazai és nemzetközi összehasonlításban.

1 A NEGATÍV EXTERNÁLIÁKAT KEZELŐ ADÓNEMEK

- Jövedéki adó
- Környezetterhelési díj
- Környezetvédelmi termékdíj
- Népegészségügyi termékadó

Definíció: negatív externáliának nevezik, ha egy termék fogyasztása hosszú távon magas társadalmi költséggel bír. Az állami szabályozás egyik eszköze az adó kivetése, ami az externáliát okozó termék árát növeli a piacon kialakult árszínvonalhoz képest. Ezek az adóterhek általában az egészségre káros élelmiszerek és a környezetvédelem területén jelennek meg.

64
millió liter

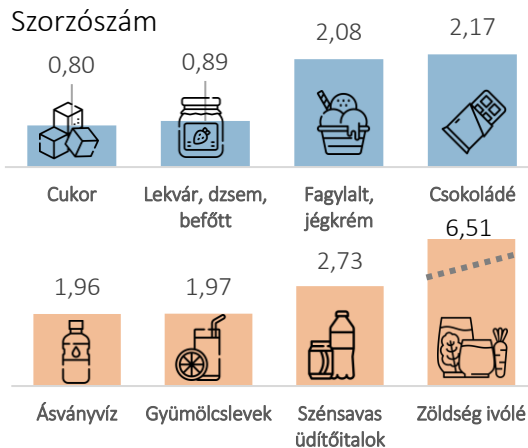
energiaital
fogyott Magyarországon 2022 augusztusa és 2023 júliusa között.

2 NÉPEGÉSZSÉGÜGYI TERMÉKADÓ (NETA)-KÖTELES TERMÉKEK

	Adómérték (Ft/l, ill. Ft/kg)
üdítőital	
ízesített sör	
alkoholos frissítő	
cukrozott kakaópor (I.)	8–40
energiaital metil-xantin tartalommal	
előrecsomagolt cukrozott készítmény (I.)	
ropogtatnivaló (snack) (I.)	
csemege (I.)	65–110
előrecsomagolt édes, sós tészta (I.)	
üdítőital szörp formában (I.)	
cukrozott kakaópor (II.)	
előrecsomagolt cukrozott készítmény (II.)	
csemege (II.)	210–260
előrecsomagolt édes, sós tészta (II.)	
gyümölcsíz (I.)	
üdítőital szörp formában (II.)	
energiaital metil-xantin és taurin, ginseng, L-arginin tartalommal	310–390
ropogtatnivaló (snack) (II.)	
ételízesítő	
gyümölcsíz (II.)	780

Az **energiaitalokat** kivéve az adó mértéke a termék cukor-, édesítőszer- és sótartalmától függ (I. vagy II. kategória).

4 HÁNYSZOROSÁRA VÁLTOZOTT AZ EGY FŐRE JUTÓ ÉVES KIADÁS 2012–2020 KÖZÖTT?

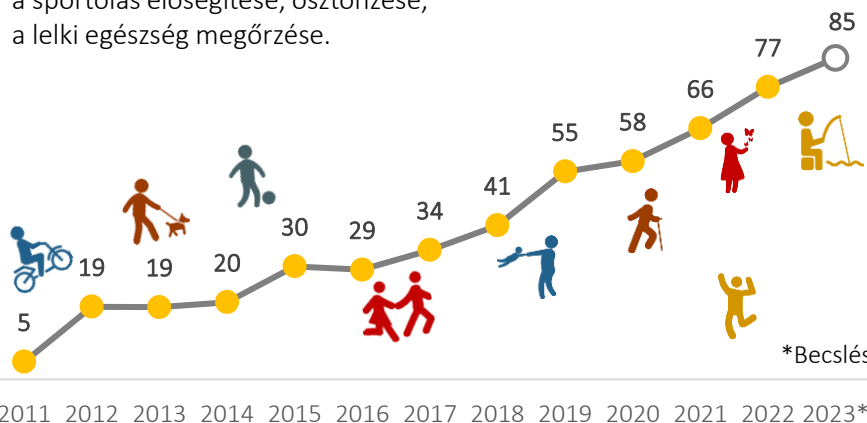

Az élelmiszerek és alkoholmentes italok ára 2012–2020 között 1,27-szeresére nőtt.

5 A NETA-BEVÉTELEK ALAKULÁSA ÉS A FELAJÁNLÁSI LEHETŐSÉGEK (folyó áron, milliárd forint)

A NETA-ra kötelezett cégek a befizetéseik 10 százalékát az alábbi területeken ajánlhatják fel:

- egészséges étkezés,
- aktív életmód,
- a sportolás elősegítése, ösztönzése,
- a lelki egészség megőrzése.

2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023*

MELY ORSZÁGOKBAN VAN TÖRVÉNYI SZABÁLYOZÁS AZ ENERGIAITALOK ÁRUSÍTÁSÁRA?

6

Nincs, de szó van róla.

Nincs, de az etikai kódexhez a kereskedők nagy része csatlakozott.

Van: az iskolákban vagy a közelükben tilos árulni.

Van: 18 éves kor alattiak számára tilos árúsítani.

- Ausztria
- Belgium
- Bulgária
- Észtország
- Finnország
- Írország
- Görögország
- Luxemburg
- Magyarország
- Szlovákia
- Szlovénia

- Hollandia
- Németország
- Svédország

- Románia
- Spanyolország

- Lengyelország
- Lettország
- Litvánia

Az összeállítás 19 országból érkezett válasz alapján készül.

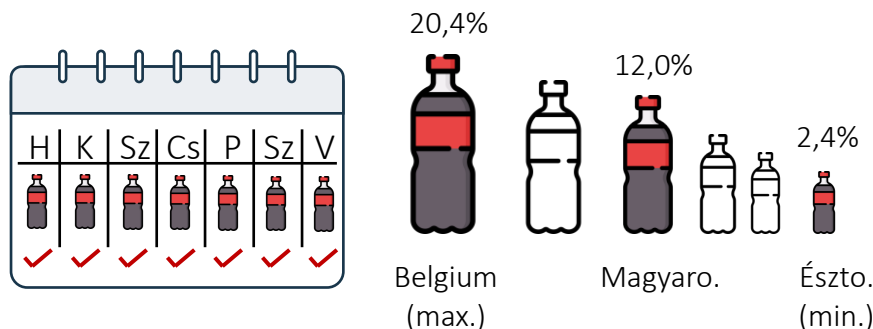
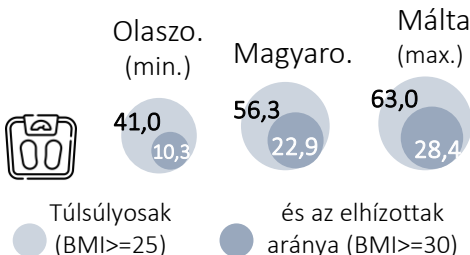
A 15 ÉVNÉL IDŐSEBB LAKOSSÁG HÁNY SZÁZALÉKA FOGYASZT MINDEN NAP CUKORTARTALMÚ ÜDÍTŐITALT? 2019

8

TÚLSÚLYOSAK ARÁNYA, 2019

7

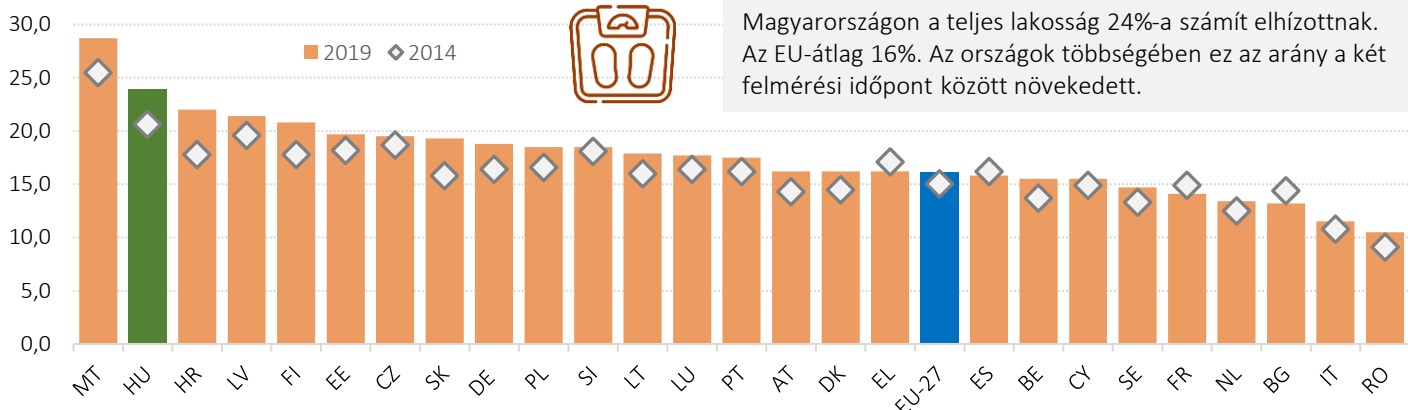
A 18–64 évesek között, százalék

AZ ELHÍZOTTAK ARÁNYA A TELJES LAKOSSÁG KÖRÉBEN AZ EU ORSZÁGAIBAN, 2014 ÉS 2019

9

BMI-index>=30, százalék

Magyarországon a teljes lakosság 24%-a számít elhízottnak. Az EU-átlag 16%. Az országok többségében ez az arány a két felmérési időpont között növekedett.

FORRÁSOK > 1 > Berta-Asztalos: A népegészségügyi termékadó..., 2019 | 2 > NAV 2023/53. tájékoztató füzet | 3 > G7.hu, 2023. október 4. (NielsenIQ adata) | 4 > KSH EJEF: adatkérésre összeállított egyedi táblázatos adatállomány (2024. február) | 5 > KSH: 21.1.1.26.; kormány.hu, 2023.11.16.; 2011. évi CIII. törvény 1.§(19) | 6 > Az ECPRD körkérésére adott válaszok | 7, 8, 9 > Eurostat EHIS-felmérés, [hlth_ehis_bm1b], [hlth_ehis_fv7e]